

7. Vektorové prostory a podprostory, lineární obal

Cv. 7.4 Nad \mathbb{Z}_7 určete, kolik prvků má následující průnik lineárních obalů

$$\text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 6 \\ 2 \\ 3 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 5 \\ 5 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 6 \\ 3 \end{pmatrix} \right\} \cap \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 5 \\ 0 \\ 3 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 6 \\ 6 \\ 6 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}.$$

Řešení:

Označme dané vektory v_1, v_2, v_3 a w_1, w_2, w_3 . Nyní stačí vyřešit rovnici $\alpha_1 v_1 + \alpha_2 v_2 + \alpha_3 v_3 = \beta_1 w_1 + \beta_2 w_2 + \beta_3 w_3$, podívat se, jaké možné kombinace hodnot $\beta_1, \beta_2, \beta_3$ vyšly a těmi přenásobit w_1, w_2, w_3 . (Pokud by dané vektory byly lineárně závislé, mohlo by se stát, že více řešení dá ten samý vektor.)

Odpověď: 49.

Řešíme tedy soustavu lineárních rovnic $\alpha_1 v_1 + \alpha_2 v_2 + \alpha_3 v_3 - \beta_1 w_1 - \beta_2 w_2 - \beta_3 w_3 = 0$:

$$\begin{aligned} \begin{pmatrix} 6 & 3 & 0 & -5 & 0 & -6 \\ 2 & 2 & 1 & 0 & -1 & -6 \\ 3 & 5 & 6 & -3 & 0 & -6 \\ 2 & 5 & 3 & -4 & -2 & 0 \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} 6 & 3 & 0 & 2 & 0 & 1 \\ 2 & 2 & 1 & 0 & 6 & 1 \\ 3 & 5 & 6 & 4 & 0 & 1 \\ 2 & 5 & 3 & 3 & 5 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 5 & 1 & 2 & 6 & 2 \\ 0 & 6 & 6 & 3 & 1 & 4 \\ 0 & 4 & 3 & 5 & 3 & 2 \\ 0 & 2 & 1 & 6 & 0 & 3 \end{pmatrix} \sim \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 5 & 1 & 2 & 6 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 4 & 6 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 5 & 3 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 5 & 1 & 2 & 6 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 5 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 5 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 6 & 6 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 6 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 3 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Pro hodnoty β_i dostaneme vztah $\beta_1 + \beta_2 = 0$ z posledního řádku upravené soustavy, t.j. $\beta_2 = s$, $\beta_3 = t$ pro $s, t \in \mathbb{Z}_7$ a $\beta_1 = -\beta_2 = 6s$. V průniku proto leží 49 vektorů ve tvaru

$$\begin{aligned} \beta_1 w_1 + \beta_2 w_2 + \beta_3 w_3 &= 6s \cdot (5, 0, 3, 4)^T + s \cdot (0, 1, 0, 2)^T + t \cdot (6, 6, 6, 0)^T \\ &= s \cdot (2, 1, 4, 5)^T + t \cdot (6, 6, 6, 0)^T \text{ pro } s, t \in \mathbb{Z}_7. \end{aligned}$$

Ekvivalentně můžeme vektory v průniku vyjádřit jako $\alpha_1 v_1 + \alpha_2 v_2 + \alpha_3 v_3$. Z řešení soustavy dostaneme

$$\alpha_1 = -6\beta_2 - 6\beta_3 = s + t,$$

$$\alpha_2 = -6\beta_2 = s,$$

$$\alpha_3 = -3\beta_2 - 3\beta_3 = 4s + 4t$$

pro $s, t \in \mathbb{Z}_7$. Vektory v průniku lineárních obalů jsou tedy ve tvaru

$$\begin{aligned} \alpha_1 v_1 + \alpha_2 v_2 + \alpha_3 v_3 &= (s+t) \cdot (6, 2, 3, 2)^T + s \cdot (3, 2, 5, 5)^T + (4s+4t) \cdot (0, 1, 6, 3)^T \\ &= s \cdot (2, 1, 4, 5)^T + t \cdot (6, 6, 6, 0)^T \text{ pro } s, t \in \mathbb{Z}_7. \end{aligned}$$